

Ateliers Veenweide en Plassengebied afgerond

Hoe kan het open cultuurlandschap van het Veenweide en Plassengebied gebied worden beschermd tegen ongewenste ontwikkelingen? Hoe kunnen de belangrijkste "dragere" van het gebied, de veeteeltbedrijven, ook op de lange termijn een goede boterham in het gebied verdienen? En wat is de rol van de overheid bij de toekomst van het Veenweidegebied en Plassengebied in Holland Rijnland?

Dat waren enkele van de vragen die aan de orde kwamen tijdens de afsluitende bijeenkomst van het bestuurlijk atelier Veenweide en Plassengebied, die woensdagavond 25 april onder voorzitterschap van Timo van Tilburg van bureau BVR werd gehouden in het gemeentehuis van Leiderdorp. Het veenweide- en plassengebied omvat het open gebied van de gemeenten Voorschoten, Zoeterwoude, Leiderdorp, Alkemade en Teylingen. Circa vijftien van de veertig uitgenodigde vertegenwoordigers van gemeente-besturen, belangenorganisaties beheerders en gebruikers namen aan de bijeenkomst deel.

De bestuurlijke bijeenkomst van de 25^e was bedoeld om bestuurders te informeren over de resultaten van de ateliers die de afgelopen maanden zijn gehouden. Daarnaast was er de mogelijkheid om in te gaan op vragen die zijn geformuleerd naar aanleiding van het portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Economische Zaken van 11 april, waarin de eerste voorlopige resultaten van de ateliers werden besproken.

*Discussie over zonering in het veenweidegebied.
Links: voorzitter Timo van Tilburg van BVR.*

Jeanet van Bergen presenteert de resultaten van de gebiedsateliers over het Veenweide en Plassengebied.

Jeanet van Bergen van BVR presenteerde de resultaten van de ateliers. Zij ging uitgebreid in op kenmerken van het gebied, dat wordt gekarakteriseerd door grote open ruimten met bijzondere vergezichten, kleine kernen en lintbebouwing, molens, vaarten en plassen. De veeteelt heeft het gebied gemaakt tot wat het nu is. Maar naast de functie als productielandschap, is er steeds meer behoefte om ook de recreatieve mogelijkheden van het Veenweide en Plassengebied te benutten. Van Bergen vergeleek het Zuid-Hollandse plassengebied met het Friese merengebied. De Friese meren zijn weliswaar groter dan De Kaag en de Braassemmermeer, maar het aantal voorzieningen (jachthavens, campings, horeca) is minimaal even groot. Er moet de komende jaren veel gebeuren op het gebied van infrastructuur, recreatieve routes en

waterbeheer, zo zei Van Bergen, maar vaak zal het mogelijk zijn deze functies te koppelen. Punten die zij concreet noemde:

- Het realiseren van betere verbindingen tussen de stad en het platteland door nieuwe "entrepunten" of "transferia", waar bewoners en recreanten makkelijk naar de omgeving kunnen uitwaaiëren of juist van het platteland naar de stad gaan.
- Het aanbrengen van een zonering in het landschap, waarbij "verbrede boerenbedrijven" met bijvoorbeeld kleinschalige recreatie, kaasproductie of zorgfuncties dicht bij de stad worden gelegd en grote intensieve bedrijven een plaats vinden in de kernen van het gebied.
- De mogelijkheid om functies te combineren, zoals waterberging met recreatie, woningbouw aan de Braassemmermeer en bij Valkenburg met kassen, de afslag van de A44 en het Stedenbaanstation Sassenheim met een betere toegang tot De Kaag en de

ontwikkeling van de kop van de Vlietlanden en de polder Cronesteyn tot een aantrekkelijke stadsrand.

In het tweede deel van de avond werd gediscussieerd over enkele vragen die zijn geformuleerd naar aanleiding van het portefeuillehoudersoverleg van 10 april. Daarbij ging het met name over de vraag wat het belangrijkste uitgangspunt voor het Veenweide en Plassengebied moet zijn: het landschap of de economische mogelijkheden daarvan. De discussiedeelnemers waren het erover eens dat de kwaliteit van het landschap voorop moet staan. Maar om dat te kunnen garanderen is een gezonde veeteeltsector nodig. Dat kan alleen als boerenbedrijven ook op de lange termijn bestaansrecht hebben en dus kunnen rekenen op planologische rust. Het landschap wordt aan alle kanten bedreigd. Aan de ene kant door verrommeling, aan de andere kant door projectontwikkelaars die boerenbedrijven opkopen in de hoop ooit winst te kunnen maken met woningbouw. Overheid en belangenorganisaties (zoals LTO) kunnen bij het behoud van het landschap een actieve rol spelen door, naar het model van recreatieschappen, grond aan te kopen en deze te verpachten aan agrarische bedrijven. Vanuit de sector is daar veel belangstelling voor, omdat er een grote behoefte is aan weidegrond. Het investeringsfonds waartoe de twaalf Holland Rijnland-gemeenten onlangs hebben besloten, kan hierbij wellicht een (beperkte) rol spelen. Ook over de zonering van het landschap met "verbrede" bedrijven dicht bij de stad en "intensieve" bedrijven in de kerngebieden is uitgebreid gediscussieerd. De vraag is of deze zonering wel kan worden opgelegd, of dat deze "vanzelf" moet ontstaan. Alleen "verbreding" is onvoldoende om het landschap in stand te houden. Daarvoor zijn ook grote veeteeltbedrijven nodig. Een overdaad aan verbrede bedrijven kan bovendien de levensvatbaarheid daarvan ondermijnen.

Koeien in de wei bij Oud Ade.

De bijeenkomst van 25 april was bedoeld als bestuurlijke afsluiting van de ateliers. Op 10 mei is er een bestuurlijke bijeenkomst waarbij de wethouders in het gebied met de portefeuillehouder Ruimte van Holland praten over de uitkomsten in relatie tot de regionale structuurvisie.